

APELĀCIJAS PADOME

Pasta adrese:
a/k 824, Rīga LV-1010

Adrese:
Citadeles iela 7 (70), Rīga
E-mail: valde@lrpv.lv; g.polakovs@lrpv.lv

Tālruni:
7 027 190, 7 027 140

Fakss:
7 027 208

Iebilduma lietas šifrs:
ApP/2000/M 43 276-le

Lēmums

Rīga

2000. gada 2. jūnijā

Apelācijas padome:

ApP sēdes priekšsēdētājs - G. Poļakovs,
ApP sēdes locekļi - S. Drozdovska un K. Krūmiņš,
ApP sekretārs - J. Kalnājs,

2000. gada 19. maijā izskatīja iebilduma iesniegumu, kuru patentu pilnvarotais A. Pētersons, balstoties uz LR 1993.g. Likuma par preču zīmēm (LPZ/93) 10. panta pirmo daļu, 1999. gada 20. maijā iesniedzis INSTITUT NATIONAL DES APPELLATIONS D'ORIGINE (INAO) un COMITÉ INTERPROFESSIONNEL DU VIN DE CHAMPAGNE (CIVC) (Francija) pilnvarojumā pret preču zīmes KLASISKAIS RĪGAS ŠAMPANIETIS (fig.)

(sākotnējais preču zīmes īpašnieks - A/S "RĪGAS VĪNI" (Latvija), tiesību pārņēmējs - A/S "LATVIJAS BALZAMS" (no 1.03.2000); pieteik. Nr. M-98-14; pieteik. dat. 6.01.98; reģ. Nr. M 43 276; reģ./publ. dat. 20.02.99; 33. kl. - dzirkstošie vīni)

reģistrāciju Latvijas Republikas Patentu valdē.

Iebilduma iesnieguma motivējums - apstrīdētā preču zīme KLASISKAIS RĪGAS ŠAMPANIETIS (fig.) (reģ. Nr. M 43 276) ietver apzīmējumu "šampanietis", kas var maldināt par preces izcelsmes vietu (LPZ/93 2. panta pirmās daļas 7. un 9. punkts, kā arī LPZ/93 22. pants un Līguma par ar tirdzniecību saistītajām intelektuāla īpašuma tiesībām (TRIPs līguma) 3. sadaļa).

Iebilduma iesnieguma kopija saskaņā ar LPZ 10. panta otrās daļas noteikumiem 21.05.99 tika nosūtīta apstrīdētās preču zīmes īpašniekam, kura pārstāves atbilde saņemta 30.06.99.

ApP sēdē piedalījās iebilduma iesniedzēju - INSTITUT NATIONAL DES APPELLATIONS D'ORIGINE (INAO) un COMITÉ INTERPROFESSIONNEL DU VIN DE CHAMPAGNE (CIVC) - pārstāvis patentu pilnvarotais A. Zvirgzds un apstrīdētās preču zīmes īpašnieka - A/S "LATVIJAS BALZAMS" pārstāve patentu pilnvarotā N. Dolgicere un A/S "LATVIJAS BALZAMS" eksporta daļas vadītājs V. Bīmanis.

I. Izskatot iebilduma lietā esošos dokumentus un materiālus un noklausoties pušu paskaidrojumus, Apelācijas Padome konstatēja:

1. Apstrīdētā preču zīme KLASISKAIS RĪGAS ŠAMPANIETIS (fig.) (reģ Nr. M 43 276) reģistrēta 20.02.99 33. klases precēm - dzirkstošajiem vīniem.

Apstrīdētā preču zīme pieteikta un reģistrēta etiķetes veidā, kura sākotnēji ietvēra vārdisko elementu KLASISKAIS RĪGAS ŠAMPANIETIS (zīmē dominējošs elements) un informatīva rakstura uzrakstus: "0,75 tilp", "alk. 11%", izgatavošanas gads, "Ražots Latvijā", "bruts", "pudeles Nr.", "Izgatavots A/S "Rīgas vīni" pēc tradicionālās "Champenoise" metodes", "Katra pudele ir individuāla un numerēta". Bez tam etiķete ietver dažus grafiskos elementus, no kuriem galvenais ir ražotāja emblēma ar uzrakstu "Rīgas vīni".

22.03.2000 A/S "RĪGAS VĪNI" pārstāve iesniedza LPV lūgumu izslēgt no preču zīmes KLASISKAIS RĪGAS ŠAMPANIETIS (fig.) elementiem norādi "Izgatavots A/S "Rīgas vīni" pēc tradicionālās "Champenoise" metodes". ApP sēdes gaitā A/S "LATVIJAS BALZAMS" pārstāvji paskaidroja, ka minētais lūgums iesniegts, novērtējot iebildumā minētos argumentus.

2. Iebilduma iesniedzēju pārstāvis to motivē ar šādiem argumentiem:

2.1. apzīmējums "šampanietis" pats par sevi norāda uz preces izcelsmes vietu, kuru drīkst likumīgi lietot, apzīmējot produkciju, kas ražota vienīgi Francijas Šampaņas (*Champagne*) provincē, par ko liecina iebildumam pievienotā Francijas 29.06.36 dekrēta kopija par apzīmējuma *Champagne* lietošanu un izvilkuma kopija no grāmatas "Vīnu enciklopēdija" (*Collins Gem Wine Dictionary, D. Rowe*);

2.2. apzīmējums *Champagne* līdzīgi dažiem citiem apzīmējumiem (*Cognac, Bordeaux u.c.*) norāda uz produktu izcelsmes vietu, noteiktiem ražošanas apstākļiem un receptūru. Ja apzīmējumu lieto uzņēmums, piem., A/S "RĪGAS VĪNI" (A/S "LATVIJAS BALZAMS"), kas neatrodas provincē *Champagne* vai kuram nav piešķirtas minētā apzīmējuma izmantošanas tiesības, tā izmantošana atzīstama par nelikumīgu, jo līdz ar to tiek aizskartas Francijas Šampaņas provincijas ražotāju intereses un tiesības;

2.3. balstoties uz iepriekšējiem argumentiem, pārstāvis uzskata, ka apzīmējums "šampanietis" var maldināt Latvijas patērētājus, it sevišķi iebrucējus no ārvalstīm par attiecīga produkta izcelsmi. Apstrīdētās preču zīmes elements KLASISKAIS vēl vairāk pastiprina šādu iespēju, jo tas tieši norāda uz tā izcelsmi no provinces *Champagne*, kurā ražo īsto klasisko šampanieti.

2.4. pārstāvis uzskata, ka apzīmējums "šampanietis" atkārti citām personām piederošo vispārzināmas produkcijas apzīmējumu, par ko liecina, piem., raksts "Par godu tūkstošgadei" ("SestDiena", 11.12.99), grāmatas "The Ultimate Encyclopedia of Wine, Beer, Spirits & Liqueurs" (Stuart Walton and Brian Glover, 44.-49.lpp.), A. Ritenis "Vīna pasaule" ("Jumava", 86.-93. lpp.);

2.5. uz to, ka Latvijas sabiedrībai ir zināms, ka apzīmējumu "šampanietis" drīkst lietot tikai saistībā ar Francijas provincē *Champagne* ražotajiem vīniem, norāda minētais raksts "Par godu tūkstošgadei", kurā cita starpā tiek atzīmēts, ka "... tikai un vienīgi Francijā, Šampaņas reģionā, tapušajam dzirkstošajam vīnam var būt nosaukums "šampanietis";

2.6. kā liecina citi lietā pievienotie materiāli (raksta "Cinās pret vārdu "šampanietis" Latvijas ražojumos" ("Lietišķā Diena", 27.09.99) un dažu ārvalstu tiesu spriedumu kopijas), Francijas kompetentas organizācijas pastāvīgi aizstāv provinces *Champagne* ražotāju intereses. Dažu ārvalstu tiesas atzīst to ekskluzīvas tiesības uz nosaukuma *Champagne* lietošanu, pie tam ne tikai vīniem, bet arī citām precēm;

2.7. atsaucoties uz *TRIPs* līgumu, pārstāvis uzskata, ka šai lietā jāpiemēro tā 3. sadaļas noteikumi par ģeogrāfiska rakstura norāžu aizsardzību, kā arī Eiropas Savienības prasības par ģeogrāfisko norāžu aizsardzību.

Pārstāvis uzskata, ka šajā lietā piemērojami *TRIPs* līguma noteikumi, atbilstoši kuriem "dalībvalsts, ja tās likumdošanas akti to atļauj vai ja kāda ieinteresētā puse to pieprasa, *ex officio* atsaka vai atzīst par nederīgu tādas preču zīmes reģistrāciju, kas satur vai kura sastāv no ģeogrāfiskas izcelsmes norādes attiecībā uz precēm, kuru izcelsme nav saistīta ar norādīto teritoriju, un, ja izcelsmes norādes lietošanai preču zīmē šādām precēm šajā Dalībvalstī ir tāds raksturs, kas maldina sabiedrību par patieso izcelsmes vietu" (*TRIPs* 22. p. 3. d.).

Bez tam pārstāvis norāda uz *TRIPs* īpašiem noteikumiem par ģeogrāfisko norāžu aizsardzību, kas lietoti alkoholiskajiem dzērieniem. Tie nosaka cita starpā, ka "katra Dalībvalsts nodrošina likumīgus līdzekļus ieinteresētajām pusēm, lai novērstu ģeogrāfiskās izcelsmes norādes lietošanu, vīnus identificējot kā vīnus, kas nav izgatavoti tajā vietā, kas uzrādīta konkrētajā ģeogrāfiskajā norādē, ... pat, ja preču patiesā izcelsme tiek norādīta vai ģeogrāfiskā norāde tiek lietota tulkojumā vai tiek lietota kopā ar izteicieniem tādiem kā "veids", "tips", "stils", "imitācija" vai tamlīdzīgi" (*TRIPs* 23.p. 1.d.).

2.8. atbildot uz jautājumiem, pārstāvis paskaidroja, ka viņam nav informācijas, kāpēc viņa klienti nav iesnieguši iebildumu pret Latvijā agrāk (1996.g.) uz *A/S "RĪGAS VĪNI"* vārdu reģistrēto preču zīmi *RĪGAS ŠAMPANIETIS* (M 35 586) un ka viņam nav zināms, vai *INAO* un *CIVC* protestēja pret apzīmējuma "šampanietis" ("šampanskoye", "шампанское") lietošanu bij. *PSRS* laikā.

3. Apstrīdētās preču zīmes īpašnieka pārstāve iebildumam nepiekrīt un tam pretstata šādus argumentus:

3.1. apgalvojumam, ka apzīmējums "šampanietis", kas lietots apstrīdētajā preču zīmē, var maldināt sabiedrību par produkta izcelsmi, nav pamata, jo apstrīdētajā preču zīmē iekļautie galvenie un informatīvie elementi (*RĪGAS ŠAMPANIETIS*, "Ražots Latvijā" un vīna ražotāja emblēma ar uzrakstu "Rīgas vīni") skaidri norāda uz produkta izgatavošanas vietu un tā ražotāju;

3.2. vārds "šampanietis" Latvijas patērētāju izpratnē saistās ne ar vīna izcelsmes vietu, bet ar produkta - dzirkstošā vīna, kas iegūts šampanizācijas procesā - nosaukumu, par ko liecina raksts "šampanietis" Latvijas padomju enciklopēdijā. Par to, ka vārdam "šampanietis" ir atšķirīga nozīme liecina arī tas, ka šampanieša izgatavošanas procesā tiek lietoti vārdi "šampanizācija" un "šampanists".

3.3. iebilduma iesniedzēju pārstāvja atsaukšanās uz *LPZ/93 2. panta pirmās daļas 9. punktu* nav pamatota, jo iebilduma iesniedzējs nav norādījis Latvijā vispārzināmas firmas vai produkcijas nosaukumu vai apzīmējumu, ko atkārtoti apzīmējums *KLASISKAIS RĪGAS ŠAMPANIETIS*;

3.4. novērtējot vārda "šampanietis" lietošanu, jāņem vērā, ka Latvijas tirgū ir daudz importētāju no dažādām ārvalstīm, kuri piegādā dzirkstošos vīnus ar to pašu nosaukumu. Apstrīdētās preču zīmes īpašnieka pārstāvjiem nav zināms, ka iebildumu iesniedzēji būtu iebilduši pret citu valstu šampanieša produkcijas ieviešanu Latvijā;

3.5. Patentu valdes prakse liecina, ka tā neuzskata vārdu "šampanietis" par ģeogrāfisku nosaukumu vai ģeogrāfiska rakstura apzīmējumu;

3.6. apstrīdētās preču zīmes elements *KLASISKAIS* nevar maldināt Latvijas patērētājus par produkta izcelsmi, jo:

- apstrīdētajā preču zīmē tas lietots kopā ar elementu *RĪGAS*, kas neapšaubāmi norāda uz produkta izcelsmi;

- elements *KLASISKAIS* saprotams kā norāde, ka jaunais Latvijas ražotāja šampanietis izgatavots pēc jaunas tehnoloģijas - klasiskās šampanieša izgatavošanas metodes, saskaņā ar kuru šampanizācijas process notiek katrā pudelē atsevišķi;

3.7. iebilduma iesniedzēju pārstāvja atsaukšanās uz *TRIPs* līguma 3. sadaļu nav korekta, jo pārstāvis neievēro minētā līguma 24. panta 4. un 5. punkta noteikumus, kuri pieļauj *A/S "RĪGAS VĪNI"* (*A/S "LATVIJAS BALZAMS"*), kas ir *VALSTS RĪGAS VĪNA UN ŠAMPANIEŠA KOMBINĀTA* tiesību pāņēmējs, turpināt izmantot zīmes, kuras ietver vārdu "šampanietis". Kā liecina lietai pievienotie arhīva materiāli, minētais kombināts labticīgi izmanto preču zīmes ar apzīmējumu "šampanietis" jau kopš 1952. g. (*Промфинплан Рижского завода шампанских вин на 1952, 1953 гг., Отчет Рижского завода шампанских вин за 1970 г.*; Latvijas Valsts arhīva izziņa par šampanieša ražošanu 1952.-1993.g.). Bez tam uz *A/S "RĪGAS VĪNI"* vārdu 1996.g. reģistrēta preču zīme *RĪGAS ŠAMPANIETIS* (reģ. Nr. M 35 586, pieteik. dat. 16.12.94), pret kuru iebildumi nav tikuši iesniegti;

3.8. A/S "RĪGAS VĪNI" eksportē savu šampanieša produkciju uz 30 valstīm, ieskaitot, piem., arī Vāciju, un nevienā no tām nav celtas prasības pret šā produktu eksportu un pārdošanu.

II. Iebilduma iesnieguma izskatīšanas rezultātā Apelācijas padome nāca pie šādiem slēdzieniem:

1. INSTITUT NATIONAL DES APPELLATIONS D'ORIGINE (INAO) un COMITÉ INTERPROFESSIONEL DU VIN DE CHAMPAGNE (CIVC) iebildums pret preču zīmes KLASISKAIS RĪGAS ŠAMPANIETIS (fig.) (reģ Nr. M 43 276), kura 20.02.99 reģistrēta 33. klases precēm - dzirkstošajiem vīniem, atzīstams par pamatotu tajā daļā, kura balstās uz LPZ/93 2. panta pirmās daļas 9. punkta noteikumiem.

1.1. Neizraisa šaubu iebilduma iesniedzēju pārstāvja galvenais arguments, ka nosaukums "*Champagne*" (Šampana) - Francijas provinces nosaukums, ka arī apzīmējums "*champagne*" ("šampanietis") - minētajā provincē ražotā dzirkstošā vīna nosaukums tiek īpaši aizsargāts kā ģeogrāfiskās izcelsmes norāde gan Francijā, gan Eiropas Savienībā. Šo vispārzināmo faktu apliecina pārstāvja lietai pievienotie materiāli (Francijas 29.06.36 dekrēts; "The Ultimate Encyclopedia of Wine, Beer, Spirits & Liqueurs". Stuart Walton and Brian Glover, 44.-49.lpp.), kā arī Francijas vēstniecības Latvijā Ekonomikas un tirdzniecības dienesta materiāli, kuri 5.05.2000 iesniegti LPV sakarā ar izskatāmo iebildumu.

ApP piekrīt iebilduma iesniedzēju pārstāvja apgalvojumam, ka ģeogrāfiskās izcelsmes norādes "*Champagne*" un, attiecīgi, apzīmējuma "*champagne*" aizsardzība attiecināma uz jebkuru tā lietošanas veidu, arī citās valodās atveidotiem, imitētiem, tulkotiem vai transliterētiem apzīmējumiem.

1.2. Var ar lielu varbūtību pieņemt, ka gan ģeogrāfiskās izcelsmes norāde "*Champagne*" (Šampana), gan apzīmējums "*champagne*" ("šampanietis") ir plaši pazīstami Latvijas patērētājiem LPZ/93 2. panta pirmās daļas 9. punkta noteikumu izpratnē. Pie tam jāpieņem, ka apzīmējums "*champagne*" ir plaši pazīstams tieši kā tāda dzirkstošā vīna apzīmējums, kuru sākotnēji uzsākušās ražot Francijas vīndaru firmas, kas atrodas provincē "*Champagne*".

Par apstiprinājumu tam bez pārstāvja iesniegtajiem materiāliem (A. Rītenis "Vīna pasaule". "Jumava", 86.-93. lpp.; raksts "Par godu tūkstošgadei". "SestDiena", 11.12.99) var uzskatīt dažās latviešu vārdnīcās dotos paskaidrojumus apzīmējumam "šampanietis". Tā no "Latvijas padomju enciklopēdijā" esošā paskaidrojuma, uz kuru atsaucas arī apstrīdētās preču zīmes īpašnieka pārstāve, skaidri izriet, ka apzīmējums "šampanietis" atvasināts no apzīmējuma "*champagne*" (LPE, R., GER, 9. sēj., 1987, 383. lp.). Vārds "šampanietis" iekļauts "Svešvārdu vārdnīcā" (R., Apgāds "Norden", 1996) ar šādu paskaidrojumu: "Francijā ražots dzirkstošs vīnogu baltvīns.."

1.3. Balstoties uz minētajiem materiāliem var secināt, ka vārda "šampanietis" izcelsme un tā cieša saistība ar apzīmējumu "*champagne*" ir zināma vai saprotama vismaz noteiktai daļai Latvijas patērētāju. Vēl vairāk - var secināt, ka Latvijas sabiedrībā sāk nostiprināties izpratne, ka šā apzīmējuma lietošana vīniem, kas nav ražotas provincē *Champagne*, nav pamatota. Šī izpratne atspoguļota, piem., citētajā šķīrkli "šampanietis" "Svešvārdu vārdnīcā", kurā atrodami šādi paskaidrojumi: ".. nelikumīgi tā sauc arī citās valstīs ražotos ar ogļskābo gāzi piesātinātos vīnus".

1.4. Tādējādi, novērtējot lietā esošos materiālus un iebilduma iesniedzēju pārstāvja paskaidrojumus, jāsecina, ka viņa atsaukšanās uz LPZ/93 2. panta pirmās daļas 9. punkta noteikumiem formāli ir pamatota, jo, kaut arī apstrīdētā preču zīme kā veselums neatkārtoto nosaukumu "*Champagne*" vai apzīmējumu "*champagne*", pārstāvja apgalvojums, ka viens no šajā zīmē dominējošajiem elementiem, proti, elements "šampanietis" faktiski atkārtoto noteiktām Francijas firmām piederošo vispārzināmas produkcijas apzīmējumu, atzīstams par pārliecinošu.

2. Novērtējot iebilduma iesniedzēju pārstāvja argumentus, kas pamato viņa atsaukšanos uz LPZ/93 2. panta pirmās daļas 9. punktu, ApP nevar pilnīgi piekrist sekojošiem apstrīdētās preču zīmes īpašnieka pārstāves argumentiem:

2.1. neapstrīdot pārstāves apgalvojumu, ka vārds "šampanietis" Latvijas patērētāju sadzīvē uztverams kā noteiktā dzirkstošā vīna nosaukums, tomēr nevar ignorēt faktu, ka šis vārds, kā liecina lietas materiāli, līdz ar to nav zaudējis savu primāro nozīmi, proti, ģeogrāfiskā rakstura norādes nozīmi;

2.2. pārstāves arguments, ka iebilduma iesniedzējs nav norādījis Latvijā vispārzināmas firmas vai produkcijas nosaukumu vai apzīmējumu, ko atkārtoti apstrīdētā preču zīme, nav uzskatāms par pārliecinošu, jo iebilduma iesniedzējs iebilst nevis pret etiķetes veidā reģistrēto preču zīmi KLASISKAIS RĪGAS ŠAMPANIETIS (fig.), bet galvenokārt pret apzīmējuma ŠAMPANIETIS lietošanu apstrīdētajā preču zīmē;

2.3. ApP uzskata, ka pārstāves atsaukšanās uz LPV praksi apzīmējuma "šampanietis" reģistrēšanā nav korekts arguments, izskatot iebildumu pret LPV lēmumu;

3. Novērtējot pušu argumentus, kas attiecas uz *TRIPs* līgumu, ApP atzīmē, ka:

3.1. atzīstot iebilduma iesniedzēju pārstāvja iebilduma pamatotību tajā daļā, kas balstās uz LPZ/93 2. panta pirmās daļas 9. punkta noteikumiem, ApP vienlaikus neuzskata par pietiekami pamatotu viņa prasību, kura balstās uz LPZ/93 22. panta noteikumiem, piemērot šai lietai vispārīgos *TRIPs* līguma 3. sadaļas noteikumus.

Saskaņā ar LPZ/93 22. panta noteikumiem starptautiskā līguma noteikumi piemērojami, ja tie atšķiras no Latvijas likuma normām. Kaut arī LPZ/93 neparedz īpašu sadaļu par ģeogrāfisko norāžu aizsardzību un tā noteikumi šai ziņā nav tik detalizēti, kā attiecīgie *TRIPs* līguma noteikumi, Latvijas likuma 2. panta normas principiāli nodrošina ģeogrāfisko nosaukumu un ģeogrāfiska rakstura norāžu aizsardzību un līdz ar to arī ģeogrāfisko norāžu aizsardzību *TRIPs* līguma 3. sadaļas izpratnē.

Nedz iebilduma iesniegumā, nedz iebilduma iesniedzēju pārstāvja ApP sēdes gaitā dotos mutvārdu paskaidrojumos nav pārliecinošu argumentu, ka šajā lietā Latvijas likuma normu vietā jāpiemēro *TRIPs* līguma 3. sadaļas noteikumi.

Ņemot vērā, ka pārstāvja atsaukšanās uz *TRIPs* līguma 3. sadaļas noteikumiem pēc būtības motivēta ar tiem pašiem argumentiem, ar kādiem motivēta viņa atsaukšanās uz LPZ/93 2. panta pirmās daļas 9. punkta noteikumiem, ApP uzskata, ka tie būtiski neiespaido iepriekš izdarīto ApP secinājumu par iebilduma pamatotību;

3.2. tai pašā laikā ApP uzskata, ka šai lietā ir ņemami vērā apstrīdētās preču zīmes īpašnieka pārstāves argumenti, kuri balstās uz konkrētiem *TRIPs* līguma 3. sadaļas 24. panta 4. un 5. punkta noteikumiem par izņēmumiem no vispārīgajiem līguma 3. sadaļas noteikumiem, kuri atšķiras no LPZ/93 normām un no kuriem cita starpā izriet, ka personai, kura ilgstoši ["a) vismaz 10 gadus pirms 1994. gada 15. aprīļa vai b) labticīgi pirms šā datuma"] lietojusi ģeogrāfisko norādi attiecībā uz tām pašām vai ar saistītām precēm vai pakalpojumiem, var tikt atļauta šīs norādes turpmākā lietošana (*TRIPs* 24. panta 4. punkts).

3.2.1. No apstrīdētās preču zīmes īpašnieka pārstāves iesniegtajiem arhīva materiāliem izriet, ka Rīgas šampanieša un vīnu fabrika, bet vēlāk Valsts Rīgas šampanieša kombināts un tā tiesību pārņēmēji, ieskaitot A/S "RĪGAS VĪNI", lietojusi apzīmējumu "šampanietis" jau kopš 1952. g. Kā liecina sekojošais izvilks no Latvijas Valsts arhīva 28.04.2000 izdotās izziņas Nr. 10-07/192 par šampanieša ražošanu 1952.-1993.g., faktiski saražotais bija (tūkst. pudeļu šampanieša): 1953. g. - 596, 1954. g. - 803, 1955. g. - 1 073, 1960.g. - 1 348, 1965. g. - 1 589, 1970. g. - 2 322, 1975. g. - 4 606, 1980. g. - 6 708, 1985. g. - 9 302, 1990. g. (1. pusgadā) - 2 648, 1993. g. (9 mēneši) - 8 234. Pie tam liela šampanieša produkcijas daļa tika saražota eksportam (tūkst. pudeļu šampanieša), piem.: 1990. g. (1. pusgadā) - 602, 1991. (1. ceturksnī) - 108, 1992. g. - 474, 1993. g. (9 mēneši) - 2 867.

Sakarā ar paskaidrojumiem par šampanieša eksportu ApP nevar ņemt vērā apstrīdētās preču zīmes īpašnieka pārstāves apgalvojumu, ka A/S "RĪGAS VĪNI" eksportē šo produkciju uz 30 ārvalstīm, jo pārstāves iesniegtos materiālos ir ziņas par A/S "RĪGAS VĪNI" eksportu 1992. g. (1. janvāris-20. jūlijs) tikai

uz tā saucamās Krievijas rubļa zonas valstīm, konkrēti, Krieviju, Igauniju, Lietuvu, Ukrainu, Baltkrieviju un Turkmēniju (Rīgas vīna-šampanieša kombināta Pārskata kopija par pamatdarbību 1992.g.). Ziņas par šampanieša eksportu ietver arī pārstāves iesniegtais materiāls "Latvijas arhīva izziņa par šampanieša ražošanu 1952.-1993.g.", taču eksporta valstīs tajā nav norādītas.

Kā liecina A/S "LATVIJAS BALZAMS" ģenerāldirektora v.i. J. Gulbja 18.05.2000 izdotā izziņa 1994. - 1999. g. tika saražoti un realizēti sekojoši Rīgas šampanieša daudzumi (tūkst. pudeļu): 1994. g. - 11 055, 1995. g. - 12 668, 1996. g. - 14 929, 1997. g. - 11 839, 1998. g. - 10 386, 1999. g. 6 432.

Tāpat minētie apstrīdētās preču zīmes īpašnieka pārstāves iesniegtie materiāli neapšaubāmi liecina, ka A/S "RĪGAS VĪNI" ilgstoši (kopš 1952.g.) ir lietojusi apzīmējumu "šampanietis" ("шампанское") savas produkcijas apzīmēšanai, kuru tā ražoja (arī eksportam) lielos daudzumos. Balstoties uz šiem materiāliem, jāsecina, ka apstrīdētās preču zīmes īpašnieka pārstāves lūgums piemērot šajā lietā *TRIPs* līguma 3. sadaļas 24. panta 4. punkta noteikumus par izņēmumiem no vispārīgajiem *TRIPs* līguma noteikumiem atzīstams par pamatotu;

3.2.2. apstrīdētā preču zīme pieteikta 6.01.98, t.i., pirms Latvijas iestāšanās PTO/*TRIPs*. Balstoties uz šo faktu, var secināt, ka šai lietā papildus varētu tikt piemēroti arī *TRIPs* līguma 3. sadaļas 24. panta 5. punkta noteikumi par izņēmumiem no līguma vispārīgajiem noteikumiem, jo līgums nosaka, ka tā noteikumus var neattiecināt uz preču zīmi, kura labticīgi pieteikta vai reģistrēta pirms līguma noteikumu spēkā stāšanās attiecīgajā PTO/*TRIPs* dalībvalstī.

Nākot pie šā slēdziena, ApP ievēro arī, ka 1996. g. Latvijā uz A/S "RĪGAS VĪNI" vārda reģistrēta preču zīme RĪGAS ŠAMPANIETIS (reģ. Nr. M 35 586, pietek. dat.), pret kuras reģistrāciju iebildumi nav tikuši iesniegti. Šī 1996. g. reģistrētā preču zīme pēc būtības ir identiska izskatāmajai preču zīmei un atšķiras no tās tikai ar to, ka pēdējā papildus ietver vārdisko elementu KLASISKAIS.

4. Tādējādi, vadoties no *TRIPs* līguma 3. sadaļas 24. panta 4. un 5. punkta noteikumiem, var secināt, ka, neraugoties uz iebilduma iesniedzēju pārstāvja atsaukšanās uz LPZ/93 2. panta pirmās daļas 9. punkta noteikumiem un attiecīgo viņa argumentu pamatotību, jāatzīst, ka šajā lietā saskaņā ar Latvijā pastāvošajiem principiem par nacionālo likumu normu un starptautisko līgumu noteikumu piemērošanu priekšrocība jādod apstrīdētās preču zīmes īpašnieka pārstāves argumentiem, kuri balstās uz *TRIPs* līguma 3. sadaļas 24. panta 4. un 5. punkta noteikumiem.

5. ApP uzskata, ka apstrīdētās preču zīmes īpašnieka pārstāves iesniegtie materiāli par apzīmējuma "šampanietis" ("шампанское") ilgstošo lietošanu kopš 1952. g. saistībā ar Rīgas šampanieša un vīnu fabrikas un tās tiesību pārņēmēju, ieskaitot A/S "RĪGAS VĪNI", šampanieša produkciju vienlaikus pietiekami pamatoti pārliecina, ka Latvijas patērētāju maldināšanas iespēja par attiecīgā dzirkstošā vīna izcelsmi ir niecīga. Šo secinājumu papildus apstiprina sekojoši fakti:

5.1. ilgu gadus no 1952. g. Latvijas tirgū tika izplatīta Rīgas šampanieša un vīnu fabrikas un tās tiesību pārņēmēju šampanieša produkcija. Lietas materiālos nav ziņu par Francijas *Champagne* provincē ražotās šampanieša produkcijas pārdošanu ievērojamos daudzumos Latvijā nedz bij. PSRS laikos, nedz pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas. Balstoties uz šiem faktiem ar lielu varbūtību var pieņemt, ka vismaz lielākā daļa Latvijas patērētāju uztver apzīmējumu "šampanietis" kā Rīgas ražotāja produkcijas apzīmējumu;

5.2. iebilduma iesniedzēju pārstāvja arguments, ka apstrīdētajā preču zīmē ietvertais elements KLASISKAIS kopā ar apzīmējumu ŠAMPANIETIS pastiprina Latvijas patērētāju maldināšanas iespēju par attiecīgās produkcijas izcelsmi, jo tas tieši norāda uz tā izcelsmi no *Champagne* provinces, nav atzīstams par pārliecinošu.

Kā paskaidro A/S "RĪGAS VĪNI" (A/S "LATVIJAS BALZAMS") pārstāvi, vārds "klasiskais" saistībā ar šampanieša ražošanu nozīmē, ka vīna šampanizācijas (otreizējās raudzēšanas) process notiek katrā pudelē atsevišķi ne mazāk kā trīs gadus (atšķirībā no vienkāršotas metodes, saskaņā ar kuru vīna šampanizācija notiek slēgtos rezervuāros - akrotoforos 1 mēneša laikā).

LPV lietā Nr. 43 276 esošie materiāli (raksts "Pārdos *Klasisko Rīgas šampanieti*", "Diena", 18.12.97) liecina, ka jaunās A/S "RĪGAS VĪNI" šampanieša produkcijas reklāmas gaitā 1997. g. beigās, t.i., jau pirms apstrīdētās preču zīmes pieteikuma datuma (6.01.98) Latvijas patērētājiem reklāmas materiālos tika skaidrota iepriekšminētā vārda "*klasiskais*" nozīme šīs produkcijas - *Klasiskais Rīgas šampanietis* - nosaukumā. Šajos materiālos turklāt tiek uzsvērts, ka *Klasiskais Rīgas šampanietis* gatavots A/S "RĪGAS VĪNI" pagrabos no sarkanā Spānijas vīna *Cabemet sauvignon*.

Tādējādi var secināt, ka iebilduma iesniedzēju pārstāvja pieņēmums, ka elements KLASISKAIS kopā ar apzīmējumu ŠAMPANIETIS var maldināt Latvijas patērētājus, uzskatāms par nepamatotu. Attiecīgi nav atzīstama par pamatotu viņa atsaukšanas uz LPZ/93 2. panta pirmās daļas 7. punktu.

Nākot pie šā slēdziena, ApP ievēro arī, ka pēc iebilduma iesniegšanas apstrīdētās preču zīmes īpašnieks, lai izslēgtu jebkuru patērētāju maldināšanas iespēju, iesniedzis LPV lūgumu izslēgt no šīs zīmes elementiem norādi "Izgatavots A/S "Rīgas vīni" pēc tradicionālās "Champenoise" metodes".

III. Ņemot vērā iebilduma lietā esošos materiālus un pušu pārstāvju paskaidrojumus, Apelācijas padome, vadoties no Līguma par ar tirdzniecību saistītajām intelektuāla īpašuma tiesībām (TRIPs līguma) 3. sadaļa 24. panta 4. un 5. punkta noteikumiem, kā arī ievērojot LPZ/93 2. panta pirmās daļas 7. un 9. punkta noteikumus, **nolemj:**

1. noraidīt kā nepietiekami pamatotu INSTITUT NAȚIONAL DES APPELLATIONS D'ORIGINE (INAO) un COMITÉ INTERPROFESSIONEL DU VIN DE CHAMPAGNE (CIVC) (Francija) iebildumu pret preču zīmes KLASISKAIS RĪGAS ŠAMPANIETIS (fig.) (reģ Nr. M 43 276) reģistrāciju LR Patentu valdē;

2. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu nodaļai un Dokumentācijas un Valsts reģistru nodaļai, pamatojoties uz šo lēmumu, 1993 g. Likumā par preču zīmēm noteiktajā kārtībā izdarīt nepieciešamos ierakstus, kas ir saistīti ar preču zīmes KLASISKAIS RĪGAS ŠAMPANIETIS (fig.) (reģ Nr. M 43 276) reģistrāciju.

Iebilduma noraidīšana neliedz tā iesniedzējiem apstrīdēt preču zīmes KLASISKAIS RĪGAS ŠAMPANIETIS (fig.) (reģ Nr. M 43 276) reģistrāciju vispārējā kārtībā (LPZ/93 10. panta ceturtā daļa).

Šis lēmums stājas spēkā 10 dienu laikā no dienas, kad saskaņā ar ApP Noteikumu 59. punkta 1. apakšpunktu rakstveida lēmums nosūtīts lietas dalībniekiem.

ApP sēdes priekšsēdētājs

G. Poļakovs

ApP sēdes loceklis:

S. Drozdovska

K. Krūmiņš